

Svenska elevers syn på EU och framtiden

Hur ser elever i Sverige på det europeiska samarbetet?

Litar de på EU? Och hur ser de på framtiden? Detta informationsblad lyfter fram resultat från ICCS (International Civic and Citizenship Education Study) 2022, en internationell studie om kunskaper, attityder och engagemang hos elever i årskurs 8 i medborgar-, demokrati- och samhällsfrågor. Den visar hur elever i Sverige ser på EU samt sin egen och Europas framtid.

Skolan spelar en viktig roll i att förbereda elever för ett aktivt deltagande i ett demokratiskt samhälle. De här resultaten från ICCS är tänkta att användas som utgångspunkt och inspiration för diskussioner i klassrummet och med kollegor. På så sätt hoppas vi att elevers röster från ICCS kan bli ett stöd i arbetet med demokratiuppdraget på din skola.

Svenska elever är stolta över EU-medlemskapet

93 % är stolta över att Sverige är medlem i EU, medan 83 % känner sig som en del av EU.

Andelen elever som känner sig som en del av EU har ökat stort från 50 % 2009.

Jag är stolt över att Sverige är medlem i EU.

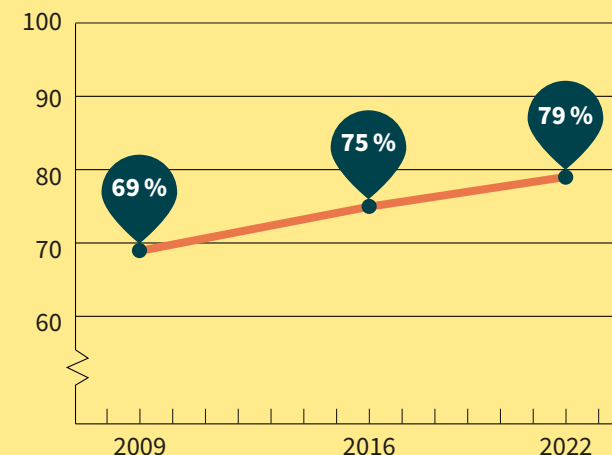
Jag känner mig som en del av EU.

93 %

83 %

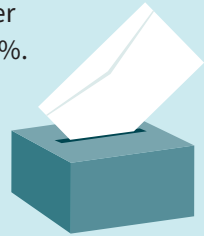
79 % av svenska elever litar på Europaparlamentet

Det är lika många som litar på den svenska regeringen. Tilliten till EU-parlamentet har ökat stadigt bland svenska elever sedan 2009.



Mer självklart att rösta i riksdagsval än i EU-val

Nästan alla elever i Sverige tror att de kommer rösta i riksdagsval när de är vuxna, 90 %. Färre elever tror att de kommer rösta i framtida EU-val, 70 %. Samtidigt är svenska elever mer benägna att rösta i framtida EU-val än elever i många andra länder, ICCS genomsnitt är 61 %.



90 % av svenska elever tror att de kommer rösta i framtida riksdagsval.



70 % av svenska elever tror att de kommer rösta i framtida EU-val.



61 % av elever i europeiska länder* tror att de kommer rösta i framtida EU-val.

*18 europeiska länder deltog i ICCS 2022

Undervisningen handlar ofta om EU:s historia

I Sverige är det fler elever som upplever att de får möjlighet att lära sig om Europa och EU i skolan, jämfört med andra länder. Tidigare studier har visat att de EU-frågor som unga helst vill lära sig om är hur EU påverkar deras vardag.¹

I ICCS 2022 svarade 88 % av eleverna i Sverige att de har lärt sig om Europas historia i skolan, men bara 59 % att de har lärt sig om rollen och funktionen för EU:s institutioner.

1. MUCF (2020). Kunskap och engagemang i EU: En rapport om organisationers kunskap om EU och ungas engagemang i EU- och demokratifrågor

Svenska elever är positiva till samarbete mellan europeiska länder

Elever i Sverige är i regel positivt inställda till EU och samarbete mellan europeiska länder.

- ▶ **93 %** uppger att EU främjar respekten för mänskliga rättigheter i Europa.
- ▶ **81 %** tycker att europeiska länder bör ha en europeisk armé för internationella uppdrag.
- ▶ **93 %** tycker att europeiska länder bör ha gemensamma regler för att förhindra och bekämpa terrorism.
- ▶ **92 % respektive 93 %** tycker att europeiska länder bör ha gemensamma regler och riktlinjer för att skydda miljön respektive för att minska klimatförändringar



Svenska elever ser goda framtidsmöjligheter

84 % av svenska elever i ICCS svarar att det är troligt att deras framtid kommer innebära ett jobb de gillar, fast anställning, möjligheten att kunna semestra utomlands samt tillräckligt med pengar för att kunna bilda familj.

Ljus syn på Europas framtid

Hur kommer Europa att se ut om 10 år? I Sverige är det fler elever som tror på positiva scenarier för Europas framtid snarare än negativa scenarier. Samtidigt tror ungefär hälften att problem med ekonomiska skillnader mellan personer och länder kommer att öka.²

- ▶ **92 %** tror att samarbetet mellan europeiska länder kommer att vara starkare om 10 år.
- ▶ **91 %** tror att fler kvinnor kommer bli politiska ledare.
- ▶ **63 %** tror att det kommer vara fred i Europa (genomsnittet för alla europeiska länder i ICCS är 57 %).

92 %
tror att samarbetet
mellan europeiska
länder kommer att
vara starkare.

91 %
tror att fler kvinnor
kommer att bli
politiska ledare.



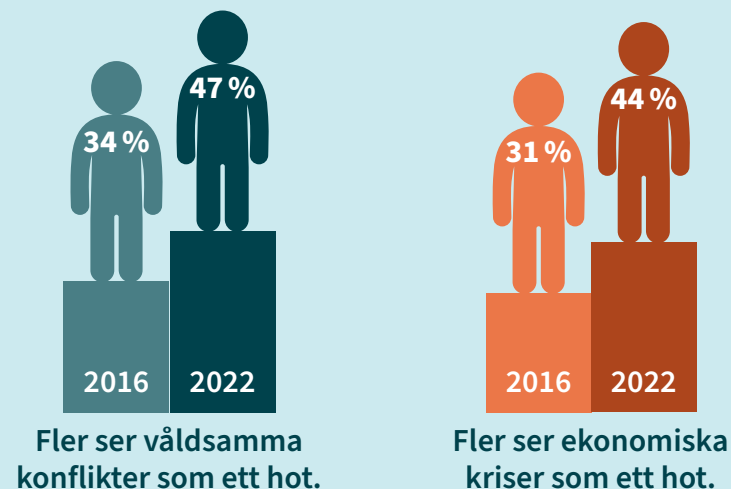
Klimat och miljö oroar mest

När eleverna får svara på vad de ser som hot mot världens framtid, så är det miljöförstöring och klimatförändringar som flest lyfter, 75 % respektive 71 %.³



Fler ser krig och ekonomin som hot mot världens framtid

Majoriteten av svenska elever tror att det kommer vara fred i Europa om 10 år. Trots det så har andelen elever som uppfattar våldsamma konflikter som ett hot mot världens framtid ökat sedan 2016. Det är också fler som uppfattar ekonomiska kriser och arbetslöshet som ett hot.

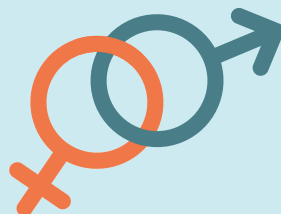
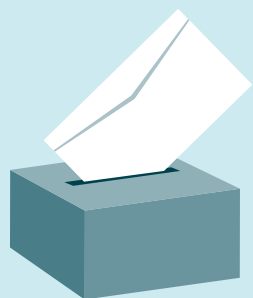


Inställningar till EU och framtiden skiljer sig mellan elevgrupper

Synen på EU och på framtiden tenderar att vara i genomsnitt mer positiv bland elever med högre socioekonomisk bakgrund. Samtidigt ser den här gruppen oftare än andra elever miljöproblem som ett hot mot framtiden.

2. För samtliga resultat för de olika scenarier som eleverna svarade på, se Damiani, V., m.fl. (2024). Young Citizens' Views and Engagement in a Changing Europe: International Civic and Citizenship Education Study 2022 European Report. Amsterdam: IEA.

3. För samtliga resultat om möjliga hot mot världens framtid, se Schulz, W., m.fl. (2023b). Becoming citizens in a changing world. International Civic and Citizenship Education Study (ICCS) 2022 International Report. Amsterdam: IEA



Om ICCS

ICCS undersöker elevers kunskaper, attityder och engagemang i medborgar-, demokrati- och samhällsfrågor. Syftet med studien är att se hur väl ungdomar i olika länder förbereds för att aktivt delta i ett demokratiskt samhälle.

ICCS organiseras av IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement) och det är Skolverket som ansvarar för studiens genomförande i Sverige. Studien har genomförts tre gånger, 2009, 2016 och 2022.

I ICCS 2022 deltog 22 länder. I Sverige deltog 3 263 elever i årskurs 8 från 149 skolor. Den nationella rapporten publicerades i november 2023.

I ICCS undersöks elevers kunskaper med provuppgifter, och elevers attityder och engagemang med enkätfrågor. Lärare och rektorer svarar också på enkätfrågor om skolans organisatoriska förutsättningar och om undervisningen.

Resultaten från ICCS ger information om hur svenska elevers resultat utvecklas över tid men också hur svenska elever står i relation till elever i andra länder.

Du hittar information om ICCS och rapporterna från ICCS 2022 här:

<https://www.skolverket.se/iccs>

